

Kommunala Pensionärsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2025-03-04

1 (5)

Tid och plats

Tisdagen den 3 mars 2024 kl. 14.00 – 15.45 i Tisnaren, kommunhuset i Vingåker

Deltagare

Sonja Kantonen, SPF Vingåker/Gullvivan
Bernt Valfridsson, PRO Högsjö
Sune Eriksson, PRO Högsjö
Ove Wåhlberg, PRO Vingåker
Britt-Marie Lundin, SKPF avd 63
Barbro Pettersson, SKPF avd 63
Marianne Isaksson PRO Vingåker

Anna Lejon (M), ordf., SN
Monica Granström (S), SBN
Camilla Tiredal (S) SN
Johanna Eliasson, projektledare
Ralf Hedin, kommundirektör
Josefin Frank, nämndsekreterare

Paragrafer 1 - 7

Sekreterare
Josefin Frank

Ordförande
Anna Lejon (M)

Justerande
Barbro Pettersson, SKPF Vingåker

Kommunala Pensionärsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2025-03-04

2 (5)

KPR § 1

Godkännande av föredragningslista

Pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet godkänner föredragningslistan enligt utskickat förslag.

KPR § 2

Val av justerare

Pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet utser Barbro Petterson att jämte ordförande justera protokollet.

KPR § 3

Föregående protokoll

Pensionärsrådets beslut

Pensionärsrådet lägger föregående protokollet till handlingarna. Föregående protokoll ska alltid gå med ut i kallelsen framöver.

KPR § 4

Strategi för ett långsiktigt arbete med åldersvänlighet.

Kommundirektören berättar om bakgrunden varför och hur kommunen arbetat med ombyggnad och ansökan till projektet.

Johanna berättar om tredje fasen vad som kommer att hända när projektet tar slut. Se bildspel.

Syftet med strategin är att ge en handlingsplan, samsyn, förståelse och mod som möjliggör innovation och ökar förändringstakten i omställningen till en åldersvänlig bygd i Vingåker. Omställningen till en åldersvänlig bygd är en samhällsfråga och behöver ske i samverkan mellan olika aktörer i Vingåkersbygden, exempelvis med civilsamhälle, näringsliv, seniorer och samtliga förvaltningar i den kommunala organisationen. Med den här strategin tar den kommunala organisationen ett initiativ för att göra hela Vingåkersbygden mer åldersvänlig, med lika möjligheter för alla invånare, oavsett om de bor på landsbygden, i kransorterna eller i tätorten. Vingåkers kommun tar ansvar för det som ligger inom kommunens ansvarsområden och kan initiera samverkan med och mellan samt aktiviteter hos andra aktörer.

Kommunala Pensionärsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2025-03-04

3 (5)

Efter presentationen önskade presentatörerna en feedback från KPR för att kunna driva strategin i rätt riktning. Kunna ha ett driv i det fortsatta arbetet. Medlemmarna i rådet sa att de ska försöka föra frågan vidare och lyfta den i deras organisationer.

Synpunkter från ledamöter i rådet är viktiga för det fortsatta arbetet framåt projektet. Rådet kom med några synpunkter direkt och det var en önskan om att projektgruppen lägger ett större fokus på lokaler för pensionärerna. Rådet fick till svar att lokalfrågan ligger med i projektet och man tittar på hur det ev ska kunna gå att lösa lokalfrågan. Projektgruppen har tittat på s.k. kopplingar det vill säga att föreningar och kommunala verksamheter som har lokaler och har möjlighet att hyra/låna ut lokaler till andra föreningar. Ev så kan hyran kan betalas med pengar eller med arbetskraft.

Fokus ligger även på samverkan för att öka de digitala lösningarna.

Rådet arbetar på en åtgärdsplan på hur man ska lösatransporter från kransorter och inom centrum för att ta sig till olika aktiviteter.

Inkommer fler synpunkter så ska dessa skickas direkt till Johanna i projektet.

KPR § 5

Uppföljningslistan

Sammanfattning av ärendet

Ordförande går igenom uppföljningslistan och besvarar de frågor som ledamöterna lyfter i anslutning till respektive punkt

- **Trottoarer/gångväg i Högsjö**
Frågan har varit med länge. Ordförande lyfte frågan om det vid något av råden skulle vara ett team med trafiksituationer runt om i kommunen med fokus på kransorterna. Till mötet så bjuds de som har hand om trafikplaneringen för att svara på rådets frågor. Den lokala utvecklingsgruppen ska även få frågorna som uppkommer för att se om det går att samverka i vissa frågeställningar. Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Hjärtstartare i Vingåkers kommun**
Informationen om de hjärtstartare som finns i kommunen är uppdaterad till viss del. Kommunen har fått en ny hemsida och det är på gång att publicera de publika hjärtstartarna med placering på tillgänglighet dygnet runt. Uppdraget ligger på kommunens säkerhetssamordnare. Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Digidel**
En utvärdering kommer att göras i september 2025. Arbetet med Digidel sker även i samarbete med projektet ”*Ekosystem för ett åldersvänligt Vingåker*”. Utvärderingen kommer att presenteras på ett av pensionärsrådets möte under nästa år. Frågan kvarstår på uppföljningslistan

Kommunala Pensionärsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2025-03-04

4 (5)

- **Övergångsställe vid norra brofästet på Storgatan**
Frågan är skickad till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna fråga kommer att tas upp mer på temamöte Trafik under 2025. Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Kollektivtrafik/färdtjänst**
Rådet diskuterade att önskemål inkommit om att även Vingåkers kommun skulle möjliggöra för pensionärer att åka gratis med kollektivtrafik inom zon 1 under vissa tider. Ett stormöte mellan kommuner och regionen har ägt rum under veckan vad som framkom undermöte redovisas vid nästa möte. Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Servicecenter i Vingåker - Möjlighet att köpa tågbiljetter i Vingåker utan smartphone** - Biblioteket och Digidel lotsen hjälper till med denna typ av frågor och annat under 2 dagar i veckan. Något beslut om servicecenter är inte taget men frågan diskuteras. Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Samlingslokal**
Samlingslokalen är en viktig fråga i projektet Ekosystem för en åldervärdig bygd. Något som diskuteras i projektet är att se om det går att sammanfoga föreningar med lokaler samt kommunala verksamheter/lokaler och föreningar utan lokal, för samordning. Exempel föreningar/ kommunala verksamheter som har lokaler kan de hyra ut/låna ut eller på annat sätt upplåta en lokal till andra när den inte används. Projektet tittar på hur/om kommunen kan hjälpa till i koppling mellan föreningar/kommunala verksamheter.
De kommer att på nya hemsida för Vingåkers kommun att finnas en Seniorwebb där det går att lägga upp information om eventuella lediga lokaler hos föreningar/kommunala verksamheter.
Frågan kvarstår på uppföljningslistan.
- **Äldreguiden – Hur står sig Vingåkers kommun i jämförelse med andra kommuner.**
Ordförande berättar att rådet under 2025 kommer att få en utförlig och detaljerad information om hur arbetet fortgår, samt hur svaren påverkar utvärderingen i äldreguiden.
Frågan kvarstår på uppföljningslistan.

KPR § 6

Granskning av Översiktsplan 2035 – Vingåkers kommun

Syftet med planförslaget är att ersätta tidigare översiktsplan. I den nya planen beskrivs hur kommunens ska utvecklas fram till 2035. Översiktsplanen ska vägleda kommunen, myndigheter och andra i beslut kring mark- och vattenanvändning. Planen beskriver kommunens viljeriktning och ger handlingsberedskaps för framtida beslut och planering för att möta behov och efterfrågan. En översiktsplan bedöms enligt miljöbalken kunna innebära en betydande miljöpåverkan.

Kommunala Pensionärsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2025-03-04

5 (5)

Under granskningstiden finns Översiktsplan 2035 på Vingåkers kommun digitala anslagstavla www.vingaker.se. Till översiktsplanen hör följande bilagor: Samrådsredogörelse och miljökonsekvensbeskrivning.

Lite synpunkter från Pensionärsrådet.

Ledarmöterna framförde vikten av att strandskyddet (100 på land+100 meter i vattnet) kvarstår. Motsättningen LIS-områden och framtida vattennivåhöjningar, Hjälmarens nivå gällande miljö kvalitetsnormer, samt att tillgängligheten för allmänheten begränsas. Funderar om det verkligen behövs byggas så mycket i Vingåker då det finns så många lediga lägenheter och hus. Om Kommunen ska bygga så föreslår man att kommunen tittar på mer äldreboenden både centralt men framför allt i kransorterna. Exempel är Läppe som är ett attraktivt område att bo i med många äldre. Kommunen bör prioritera att bygga bostäder för äldre i Läppe, så de kan erbjudas ett alternativt boende på orten och därmed frigöra fastigheter till nyinflyttningar.

Måste finnas mer boende för äldre om de ska kunna flytta och få fart på kedjan.

Under miljökonsekvenser står det mycket om förnybarenergi och att man inte ska bygga på jordbruksmark, men sen så detaljplanerar och planerar att bygga på jordbruksmark. Går emot varandra.

Rådet bestämde även att protokollet ska delges SBN.

KPR § 7

Övrigt

Ordförande berättar även att det finns en ny detaljplan på samråd – **Detaljplan för del av fastigheten Vingåkers - Sjögölet 1:52 m.fl. Ute på hemsida om någon är intresserad av att läsa eventuella synpunkter på detaljplanen skickas direkt till Samhällsbyggnadsförvaltningen**

Nästa kommunala pensionärsråd äger rum den 6 maj 2025.

Rådet tackar så mycket för fiket

A black and white photograph of three women, two younger and one older, looking at a tablet together. The older woman is pointing at the screen. The image is partially covered by a white circular graphic on the right side.

Ekosystem för en åldersvänlig bygd - Projektets resultat och långsiktigt arbete

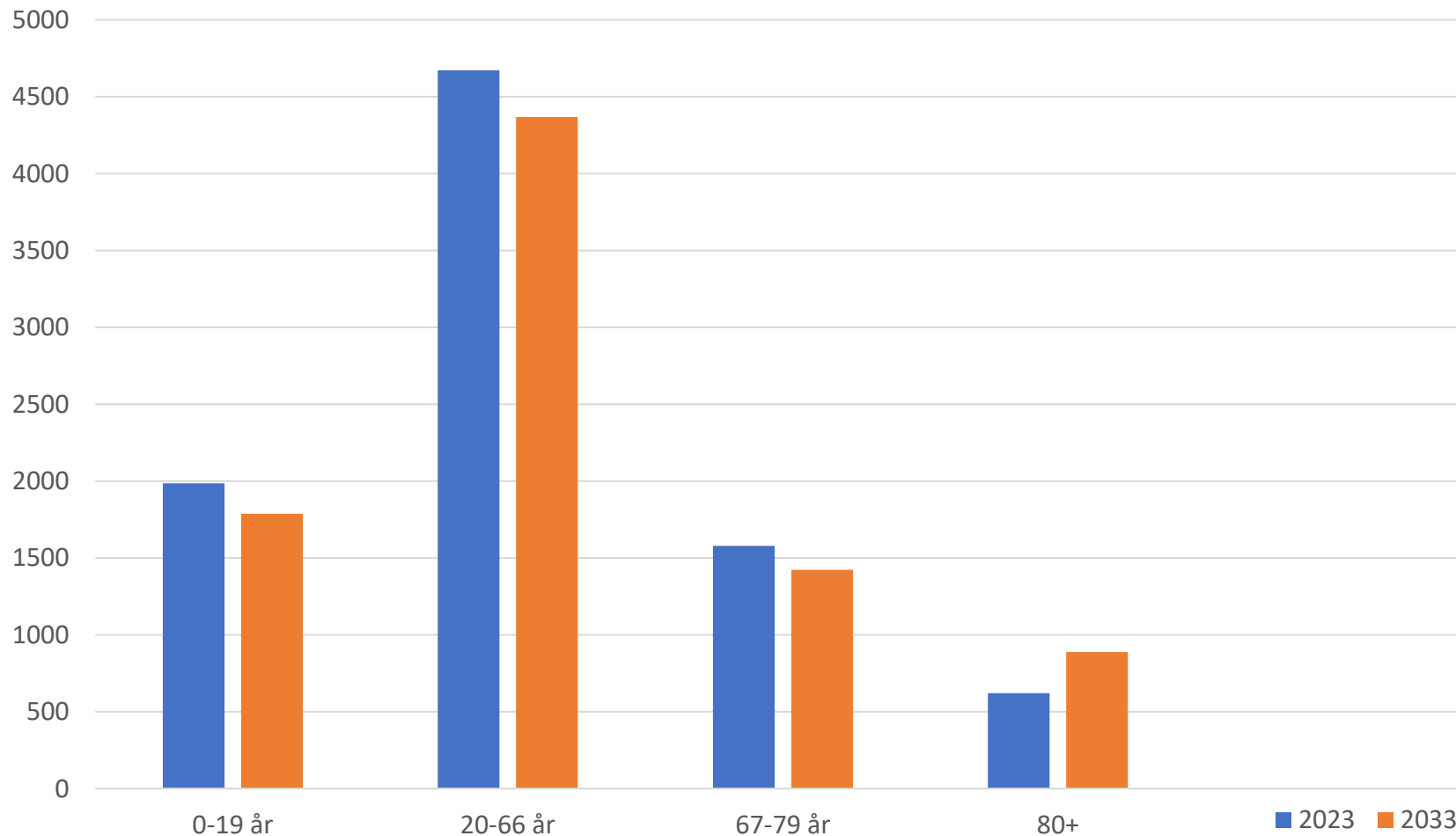

Vingåkers
kommun

Presentationen innehåller

- Bakgrund
- Projektets resultat
- Vad händer efter projektets slut- Strategi för en åldersvänlig bygd
- Vägen framåt
- Frågor & reflektioner

Varför behövs en omställning till åldersvänlig bygd?

**Befolkningsförändringar i
Vingåkers kommun**

Förändringar i olika
åldersgrupper 2023
jämfört med 2033

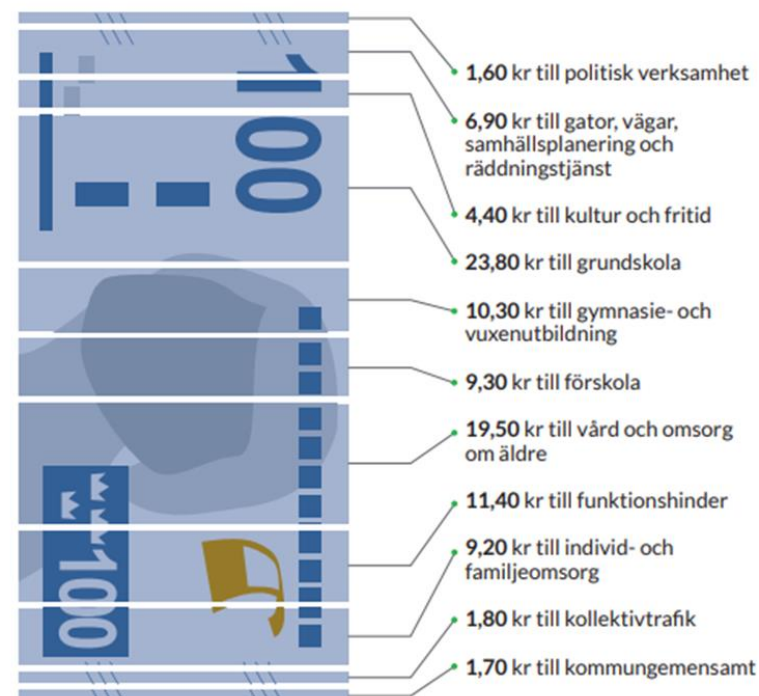
Vingåkers
kommun

Den demografiska utvecklingen innebär

Om kommunens äldreomsorg fortsätter att bedrivas på samma sätt 2037 som 2022 innebär det att:

- 500 medarbetare behöver rekryteras
- att särskild boende för äldre (Säbo) behöver utökas från 10 till 15 avdelningar
- att äldreomsorgen behöver en utökad budget med 80%

FÖR VARJE HUNDRALAPP I SKATT GICK

Summa övriga intäkter (6%):	52 miljoner kronor
Summa riktade statsbidrag (11%):	87 miljoner kronor
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag (83%):	683 miljoner kronor
Totala intäkter (100%):	822 miljoner kronor

Vad är det vi ska göra i projektet?

- Vi formar ett ekosystem för en åldersvänlig bygd där digitala lösningar samverkar med sociala strukturer.
- I en åldersvänlig bygd kan man åldras hälsosamt och fortsätta leva ett självständigt liv.
- Ekosystemet byggs tillsammans med de olika förvaltningarna i kommunen, partnerföretag, akademi och civilsamhälle
- Projektet pågår fram till december 2025.

Ett ekosystem för en åldersvänlig bygd

- digitala lösningar samverkar med sociala strukturer

SKAPAR MÖJLIGHETER FÖR
ETT HÄLSOSAMT ÅLDRANDE

UTFORMAR ÅTGÄRDER FÖR EN
FÖRLÄNGD SJÄLVSTÄNDIGHET

MODERNISERAR
UTFÖRANDET AV VÅRD OCH
OMSORG

Frisk och aktiv fas

Sviktande
hälsa och
förmåga

biståndsbedömd

Nedsatt hälsa och förmåga

Med hälsan i behåll. Trygghet och självständighet livet ut
Det uppnår vi genom att alla delar av kommunens verksamheter, civilsamhälle och andra aktörer arbetar tillsammans

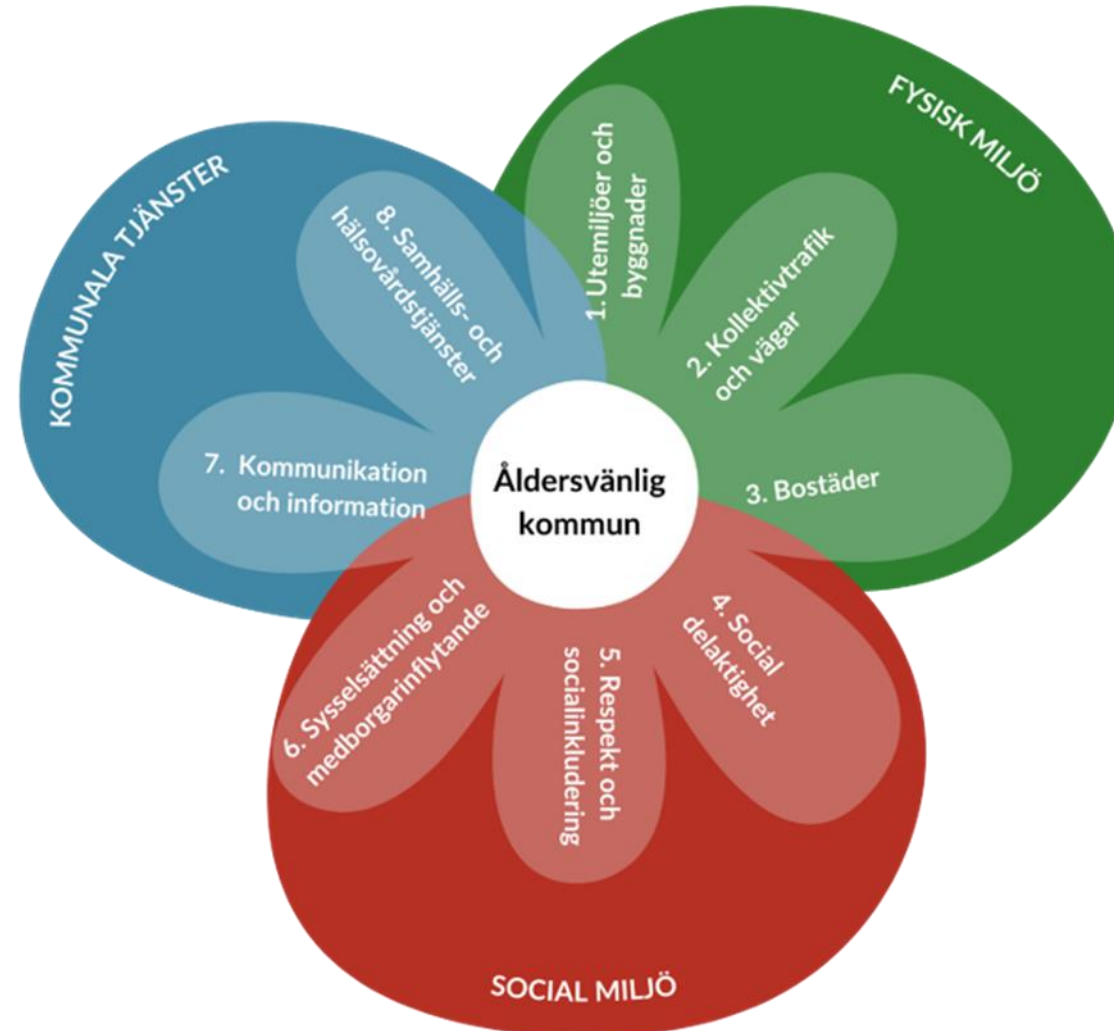
Vad händer efter projektets slut?

- För att långsiktigt arbeta med omställningen till en åldersvänlig bygd har projektet tagit fram ett förslag på en kommunövergripande strategi för en åldersvänlig bygd.
- Syftet med strategin är att ge en gemensam färdriktning, samsyn, och mod som möjliggör innovation och ökar förändringstakten i omställningen till en åldersvänlig bygd i Vingåker.
- Strategin behövs för att genomföra omställningen till en åldersvänlig bygd till 2031

Vingåkers
kommun

Strategi för en åldersvänlig bygd

Åldersvänliga samhällen enligt WHO

Vingåkers
kommun

Fysisk miljö

1. Utemiljöer och byggnader

- Tillgängliga och säkra utemiljöer
- Underlättar rörelse och socialt umgänge

2. Kollektivtrafik och vägar

- Tillgängliga, pålitliga och prisvärda kommunikationsmedel
- Möjligheten att ta sig fram är en förutsättning att kunna delta i samhället

3. Bostäder

- Utbud av bostäder som är lämpliga för äldre
- Närhet till tjänster och gemenskapsområden

Social miljö

4. Social delaktighet

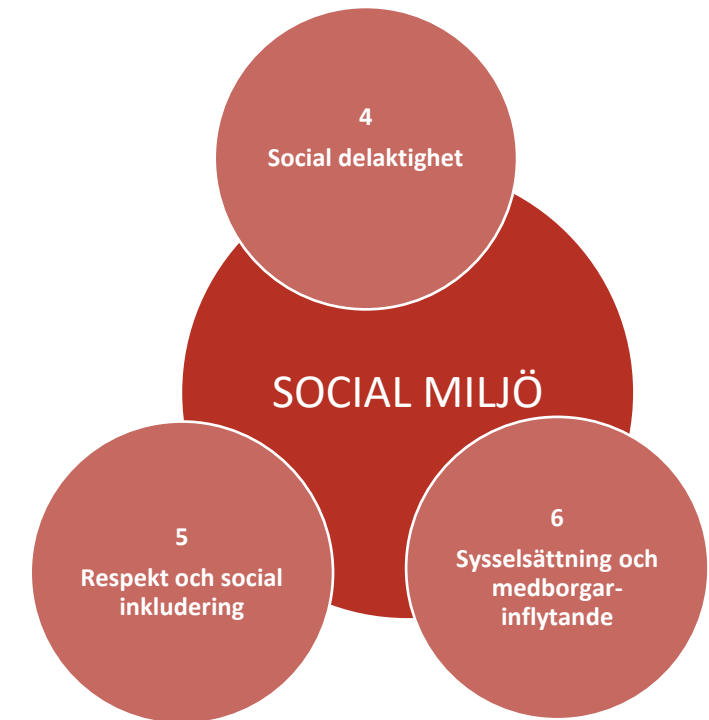
- Att erbjuda aktiviteter som uppmuntrar till socialisering och minskar isolering.
- Möjligheter för äldre att delta i sociala, kulturella och samhälleliga aktiviteter.

5. Respekt och social inkludering

- Att äldre människor inkluderas och respekteras
- Att främja en positiv syn på äldre och deras roll i samhället
- Att motverka åldersdiskriminering

6. Sysselsättning och medborgarinflytande

Möjligheter att vara en resurs i samhället; volontärarbete, utbildning och arbete.

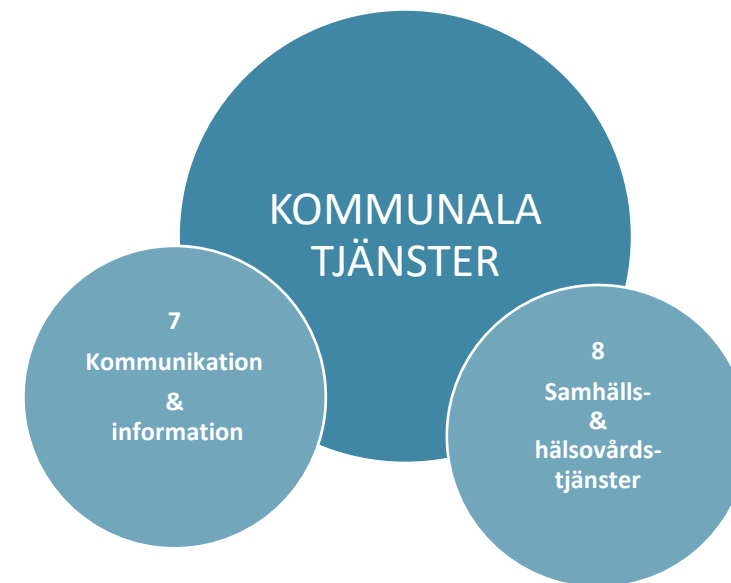
Kommunala tjänster

7. Kommunikation och information

- Tillgång till tydlig och lättillgänglig information om tjänster, aktiviteter och rättigheter
- Tillgänglig kommunikation i olika typer av kommunikationskanaler

8. Samhälls- och hälsovårdstjänster

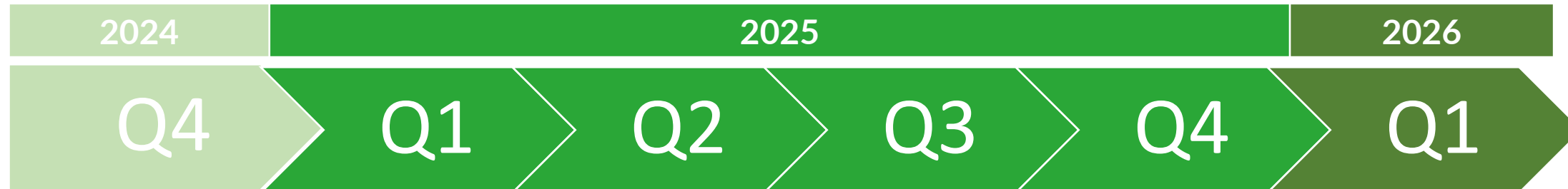
- Tillgång till hälsovård och socialt stöd
- Förebyggande och hälsofrämjande insatser som stärker äldres självständighet och välbefinnande.

Vad krävs för att ställa om till en Åldersvänlig bygd?

- Att kommunledning och politiker är ende om strategin och känner ägarskap för den
- Att kommunens förvaltningar, verksamheter och medarbetare samverkar och främjar ett gemensamt förhållningsätt
- Att omställningen sker i samverkan med olika aktörer i samhället; näringsliv, civilsamhälle, regionen och övriga medborgare
- Att kommunens seniorer är delaktiga som jämlika aktörer

Nästa steg

Kommunledningen Godkännande av strategin	Nämnder & KPR Information om strategin: Socialnämnden Barn- och utbildningsnämnden Samhällsbyggnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden KPR	Kommunfullmäktige Godkännande av strategin. Uppdrag till nämnderna att ta fram handlingsplaner Beslut om medlemskap i WHO nätverk för åldersvänliga samhällen	Varje förvaltning Varje förvaltning upprättar en handlingsplan	Kommunfullmäktige Återrapportering Handlingsplaner
		Baslinjemätning Genomförs som en del i projektet Ekosystem för en åldersvänlig bygd.		Slutrapport Till Vinnova för Ekosystem för en åldersvänlig bygd
				Action! Genomföra aktiviteter för omställning till en åldersvänlig bygd!

Vingåkers
kommun

Reflektioner

- Vad är din reflektion från förslaget om en kommunövergripande strategi för en åldersvänlig bygd?
- Hur ser du att KPR kan involveras i det fortsatta arbetet?